

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสจธ. ได้มุ่งศึกษาระดับการปฏิบัติการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก มีผลการประเมินระดับดี (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.57ขึ้นไป) จำนวน 217 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสจธ. ปีการศึกษา 2549 ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร

สังกัด	จำนวน สถานศึกษา ทั้งหมด	จำนวน สถานศึกษา ที่มี ผลการประเมิน ระดับดี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสจธ. เขต 1	182	72
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสจธ. เขต 2	274	75
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสจธ. เขต 3	225	70
รวมทั้งสิ้น	681	217

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก ระดับดี (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.57 ขึ้นไป) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร ปี การศึกษา 2549 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด 2545 :43) ได้สถานศึกษาจำนวน 139 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา โดยครูผู้ทำหน้าที่เป็นกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา สถานศึกษาละ 2 - 3 คน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและจำนวนผู้บริหารและครูที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

สังกัด	จำนวน สถานศึกษา	ผู้บริหาร (คน)	ครู (คน)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 1	46	46	137
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2	48	48	144
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3	45	45	135
รวมทั้งสิ้น	139	139	416

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการดำเนินงาน ของระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเนื้อหา เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง หน้าที่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัย ในการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพการศึกษามีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า จำนวน 41 ข้อ

2.2 การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างตามลำดับดังนี้

2.2.1 ศึกษาหนังสือ เอกสาร รายงานการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการประกันคุณภาพการศึกษาและปัจจัยในการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.2 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข ความถูกต้องด้านเนื้อหาและด้านภาษา

2.2.3 นำเครื่องมือที่แก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสม

2.2.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูซึ่งเป็นประชากรนอกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนมัธยมวานรนิวาสและโรงเรียนภูดินแดงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3

2.2.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ แล้วหาความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98

2.2.6 กำหนดการให้คะแนนในคำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม จัดระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 ขอความอนุเคราะห์ การเก็บข้อมูล จากผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.4 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและครูคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ส่งคืนดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนที่เก็บได้	ร้อยละ
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	139	139	100
2. ครูกรรมการประกัน คุณภาพการศึกษา	416	416	100
รวม	555	555	100

4. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R	หมายถึง	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	หมายถึง	ประสิทธิภาพในการทำนาย
SE	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวแปรตาม
X_1	หมายถึง	ปัจจัยด้านคน
X_2	หมายถึง	ปัจจัยด้านระบบ
X_3	หมายถึง	ปัจจัยด้านการจัดการ
X_{11}	หมายถึง	ภาวะผู้นำ
X_{12}	หมายถึง	ทัศนคติและทักษะ
X_{13}	หมายถึง	ทีมทำงาน
X_{21}	หมายถึง	แผนปฏิบัติการ

X_{22}	หมายถึง	ระบบการดำเนินงาน
X_{22}	หมายถึง	ขอบข่ายความรับผิดชอบ
X_{31}	หมายถึง	การสื่อสาร
X_{32}	หมายถึง	การกำกับติดตาม
X_{33}	หมายถึง	ความร่วมมือของทุกคน
Y	หมายถึง	ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
Z_x	หมายถึง	คะแนนมาตรฐานปัจจัย
Z_y	หมายถึง	ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เมื่อทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาความสมบูรณ์ และดำเนินการวิเคราะห์ โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยการวิเคราะห์ จำนวน 139 แห่ง โดยใช้คอมพิวเตอร์ชุดโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ใช้วิธีการหาค่าความถี่ แล้วสรุปเป็นคำร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร ตามระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและครูคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับความสำเร็จในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร ใช้วิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ใช้เกณฑ์แปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 144) ดังนี้

- .8 ขึ้นไป ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
- .6 - .8 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
- .4 - .6 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
- .2 - .4 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
- ต่ำกว่า .2 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)